

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ.

ก. ประวัติ ความเป็นมา และสถานะของร่างพระราชบัญญัติ ณ ปัจจุบัน*

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ และปัจจุบันอยู่ระหว่างรอการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

ข. หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันมีการกระทำความผิดอาญาต่อการเดินอากาศหลายลักษณะและมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑ ยังมีบทบัญญัติไม่ชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุมอากาศยานไทย และของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

*ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒.

ความผิดในอากาศยานในเรื่องการรับแจ้งและการรับตัวบุคคลผู้กระทำความผิดในอากาศยานในระหว่างการบิน และยังมีบทบัญญัติไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดที่กำหนดในอนุสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน ซึ่งทำขึ้นที่กรุงโตเกียว เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๓ (พ.ศ. ๒๕๐๖) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งทำขึ้นที่กรุงเฮก เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๐ (พ.ศ. ๒๕๑๓) และอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ซึ่งทำขึ้นที่กรุงมอนทรีออล เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) พร้อมทั้งพิธีสาร ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ตลอดจนพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่มียกเว้นบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดบางประการที่ผู้โดยสารได้กระทำในอากาศยานในระหว่างการบินต่อผู้ควบคุมอากาศยาน เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานหรือผู้โดยสาร และต่อทรัพย์สินในอากาศยานที่สมควรกำหนดให้เป็นความผิดด้วย รวมทั้งยังไม่มียกเว้นบทบัญญัติว่าด้วยเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยานในระหว่างการบิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ค. สารระสำคัญโดยสรุป

๑. บทยกเลิกกฎหมาย (มาตรา ๓)

ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

๒. บทนิยาม (มาตรา ๕)

“อากาศยานไทย” หมายความว่า อากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ และให้หมายความรวมถึงอากาศยานที่อยู่ในหรือบินอยู่เหนือราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

(๑) อากาศยานต่างประเทศที่ผู้ดำเนินการเดินอากาศตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเดินอากาศไทย เช่าหรือนำมาดำเนินการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมิหรือไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานมาด้วย

(๒) อากาศยานที่ไม่ได้จดทะเบียนเพื่อแสดงสัญชาติตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งทำขึ้นที่เมืองชิคาโก เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

“อากาศยานต่างประเทศ” หมายความว่า อากาศยานที่ไม่ใช่อากาศยานไทย

“อากาศยานในระหว่างการบิน” หมายความว่า อากาศยานซึ่งอยู่ในระหว่างเวลาตั้งแต่ประตูด้านนอกทุกบานของอากาศยานได้ปิดภายหลังที่ผู้โดยสารและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานขึ้นจนถึงขณะที่ประตูด้านนอกบานใดบานหนึ่งของอากาศยานนั้นได้เปิดออกเพื่อให้ผู้โดยสารและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานลงจากอากาศยานตามปกติ และในกรณีที่อากาศยานต้องลงสู่พื้นที่โดยเหตุจำเป็นบังคับให้หมายความรวมถึงขณะที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานได้เข้าคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยาน บุคคล และทรัพย์สินในอากาศยานนั้น

“อากาศยานในระหว่างบริการ” หมายความว่า อากาศยานซึ่งอยู่ในระหว่างเวลาตั้งแต่ผู้ประจำหน้าที่ภาคพื้นหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานเริ่มเตรียมการก่อนการบินสำหรับ

เที่ยวบินใดโดยเฉพาะ จนถึงเวลาครบ ๒๔ ชั่วโมง หลังจากอากาศยานลงสู่พื้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงระยะเวลาของอากาศยานในระหว่างการบินด้วย

“**เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน**” หมายความว่า บุคคลที่ผู้ดำเนินการเดินอากาศหรือบุคคลที่เจ้าของอากาศยานกำหนดให้มีหน้าที่ในอากาศยานสำหรับการบินแต่ละเที่ยวบิน

“**ผู้ควบคุมอากาศยาน**” หมายความว่า นักบินที่ผู้ดำเนินการเดินอากาศ หรือนักบินที่เจ้าของอากาศยานกำหนดให้เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบความปลอดภัยสำหรับการบินแต่ละเที่ยวบิน

“**เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยาน**” หมายความว่า เจ้าพนักงานที่มีอำนาจในการรับแจ้ง รับรายงาน หรือดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำหรือความผิดที่เกิดขึ้นในอากาศยานในระหว่างการบินที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และสำหรับอากาศยานไทยที่จะลงสู่พื้นนอกราชอาณาจักร ให้หมายถึงเจ้าหน้าที่เพื่อการนี้ในประเทศนั้น

“**เจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน**” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในอากาศยานในระหว่างการบินตามมาตรา ๓๘ และเจ้าหน้าที่เพื่อการนี้สำหรับอากาศยานต่างประเทศ

๓. ความผิดเกี่ยวกับการเดินอากาศและอากาศยาน

๓.๑ ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบิน ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานซึ่งสั่งในนามผู้ควบคุมอากาศยานที่เป็นคำสั่งเพื่อรักษาความปลอดภัย และความเรียบร้อยในอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าเป็นการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ที่สั่งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่อากาศยานหรือแก่บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗)

๓.๒ ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดสูบบุหรี่ในห้องน้ำหรือที่อื่นใดที่มีไขสถานในที่จัดไว้ให้สูบบุหรี่เป็นการเฉพาะ หรือใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในเวลาที่ยกห้ามใช้หรือมีสิ่งที่มีประกาศห้ามมิให้นำขึ้นไปในอากาศยานไว้ในครอบครองต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดการขัดข้องแก่อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของอากาศยานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดดังกล่าวผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจปรับชำระค่าปรับในอัตราชั้นสูงจากผู้กระทำความผิดและเมื่อได้ชำระค่าปรับแล้วให้คดีเลิกกัน (มาตรา ๘)

๓.๓ ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดทำให้เครื่องจับคลื่นหรืออุปกรณ์อื่นใดในอากาศยานที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของอากาศยานไม่ทำงานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๓.๔ ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๘๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)

๓.๕ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดกระทำต่อร่างกายผู้อื่นอันเป็นการมุ่งหมายในทางเพศ หรือกระทำการอันควรขายหน้าต่อธารกำนัลโดยเปลือยหรือเปิดเผย ส่วนของร่างกาย หรือใช้วาจาลามกลามหรือแสดงกิริยาท่าทางอันเป็นการลามกอย่างอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑)

๓.๖ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นหรือทำให้เสียทรัพย์หรือตีมีเครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์หรือใช้สารที่มีฤทธิ์ต่อจิตประสาท หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความวุ่นวายในอากาศยาน ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานหรือเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎ ระเบียบและความเรียบร้อยในอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๒)

๓.๗ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดกระทำการโดยใช้กำลังทำร้ายผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน หรือทำให้ผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานเกิดความกลัวหรือความตกใจโดยการขู่ข่มขู่ ไม่ว่าจะทำด้วยใช้แรงกายภาพหรือด้วยวิธีอื่นใด ถ้าการกระทำนั้นเป็นการรบกวนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน หรือทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานลดลง ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๘๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓)

๓.๘ ผู้ใดเข้าไปหรือซ่อนตัวอยู่ในอากาศยานในระหว่างบริการโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือไม่ยอมออกไปเมื่อผู้ควบคุมอากาศยานได้สั่งให้ออกไปจากอากาศยานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔)

๓.๙ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดทำร้ายร่างกายผู้อื่น ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยาน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๕)

๓.๑๐ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดฆ่าผู้อื่น ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานต้องระวางโทษประหารชีวิต (มาตรา ๑๖)

๓.๑๑ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดยึดหรือเข้าควบคุมอากาศยานโดยใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่น หรือขู่ว่าจะกระทำอันตรายต่ออากาศยานนั้น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑๐-๒๐ ปี (มาตรา ๑๗)

๓.๑๒ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑๕-๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐๐,๐๐๐ - ๘๐๐,๐๐๐ บาท

๑) ทำลายอากาศยานในระหว่างบริการ

๒) ทำให้อากาศยานในระหว่างบริการเสียหายจนเป็นเหตุให้อากาศยานนั้นไม่สามารถทำการบินได้ หรือเป็นเหตุหรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน หรือ

๓) วางหรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้มีการวางในอากาศยานระหว่างบริการ ซึ่งวัสดุหรือสิ่งใด ๆ ที่น่าจะทำลายอากาศยานนั้น หรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายจนเป็นเหตุให้อากาศยานนั้นไม่สามารถทำการบินได้ หรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายจนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน (มาตรา ๑๘)

๓.๑๓ ผู้ใดใช้อาวุธหรือวัสดุอื่นใดกระทำการทำร้ายร่างกายผู้อื่นในท่าอากาศยาน จนเป็นเหตุให้หรือน่าจะเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือทำลายหรือทำให้เสียหายอย่างร้ายแรงต่อท่าอากาศยานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าอากาศยาน หรือต่ออากาศยาน ที่จอดอยู่ในท่าอากาศยานซึ่งไม่ใช่อากาศยานในระหว่างบริการ หรือทำให้การให้บริการของท่าอากาศยานหยุดชะงัก ถ้าการกระทำนั้นเป็นอันตรายหรือน่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยาน ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑๕-๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐๐,๐๐๐ - ๘๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๙)

๓.๑๔ ผู้ใดใช้อาวุธหรือวัสดุอื่นใดฆ่าผู้อื่นในท่าอากาศยาน ถ้าการกระทำนั้นเป็นอันตรายหรือน่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยาน ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต (มาตรา ๒๐)

๓.๑๕ ผู้ใดทำลายหรือทำให้เสียหายแก่เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ หรือทำให้การทำงานของเครื่องอำนวยความสะดวกดังกล่าวขัดข้อง ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุหรือน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑๕-๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐๐,๐๐๐ - ๘๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๑)

๓.๑๖ ผู้ใดแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ และการนั้นเป็นเหตุหรือน่าจะเป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในท่าอากาศยานหรือผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินตื่นตกใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๑๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๖๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๒๒)

๔. อำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุมอากาศยาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยาน และเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน

๔.๑ ผู้ควบคุมอากาศยานไทยซึ่งเป็นอากาศยานในระหว่างการบินอาจใช้มาตรการอันสมควร รวมทั้งการควบคุมตัวบุคคลผู้อยู่ในอากาศยานเท่าที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยานหรือของบุคคล หรือทรัพย์สินในอากาศยาน หรือเพื่อรักษาไว้ซึ่งกฎระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยาน หรือเพื่อส่งตัวบุคคลนั้นแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับความผิดในอากาศยานหรือนำตัวบุคคลนั้นลงจากอากาศยานได้ เมื่อพบเห็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) เป็นความผิดอาญา

๒) เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือของบุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน หรือ

๓) เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎ ระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยาน

ผู้ควบคุมอากาศยานอาจสั่งหรือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและอาจขอร้องหรือมอบอำนาจให้ผู้โดยสาร ควบคุมตัวบุคคลผู้กระทำการหรือจะกระทำการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ (มาตรา ๒๖)

๔.๒ เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานหรือผู้โดยสารในอากาศยานไทยซึ่งเป็นอากาศยานในระหว่างการบิน อาจใช้มาตรการอันสมควรในทางป้องกันเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยาน หรือของบุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยานได้โดยไม่ต้องมีการมอบอำนาจตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง ในเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีความจำเป็นจะต้องกระทำเช่นนั้นทันที แต่ผู้ควบคุมอากาศยานอาจสั่งให้ยกเลิกมาตรการนั้นได้ (มาตรา ๒๗)

๔.๓ เมื่ออากาศยานไทยลงสู่พื้นแล้ว ห้ามมิให้ใช้มาตรการควบคุมตัวตามมาตรา ๒๖ เว้นแต่เป็นมาตรการเพื่อให้สามารถส่งตัวผู้ถูกควบคุมให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยาน เพื่อให้ดำเนินคดี เป็นการบินลงเพราะเหตุจำเป็นและผู้ควบคุมอากาศยานไม่สามารถส่งตัวผู้ถูกควบคุมให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานได้ หรือผู้ถูกควบคุมตัวยินยอมเดินทางต่อไปกับอากาศยานภายใต้การควบคุม หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานของประเทศนั้นไม่ยินยอมให้นำตัวผู้ถูกควบคุมลงหรือไม่ยอมรับตัวไว้ซึ่งกรณีนี้ ผู้ควบคุมอากาศยานอาจใช้มาตรการควบคุมตัวต่อไปได้จนกว่าจะส่งตัวผู้ถูกควบคุมให้แก่เจ้าหน้าที่ในอากาศยานของประเทศไทยหรือประเทศอื่นได้หรือจนกว่าจะถึงปลายทางของการเดินทางของผู้ถูกควบคุม (มาตรา ๒๘)

๔.๔ เมื่ออากาศยานไทยลงสู่พื้นนอกราชอาณาจักร ให้ผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) นำตัวบุคคลใดลงจากอากาศยานเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยของอากาศยานหรือของบุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศ หรือเพื่อรักษาไว้ซึ่งกฎ ระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยาน เมื่อผู้ควบคุมอากาศยานมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะบุคคลนั้นได้กระทำการหรือจะกระทำการในอากาศยานในระหว่างการบินอันเป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือของบุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน หรือเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎ ระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยาน ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นความผิดอาญาหรือไม่ก็ตาม

๒) ส่งตัวบุคคลใดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานเพื่อให้มีการดำเนินคดีอาญา เมื่อผู้ควบคุมอากาศยานมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะบุคคลนั้นได้กระทำการในอากาศยานในระหว่างการบินที่ผู้ควบคุมอากาศยานเห็นว่าเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายไทยซึ่งเป็นความผิดร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงของกระทรวงคมนาคม (มาตรา ๓๐)

๔.๕ หากมีการนำตัวบุคคลใดลงจากอากาศยานไทยให้ผู้ควบคุมอากาศยานทำบันทึกรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานของประเทศที่อากาศยานลงสู่พื้นทราบ

ข้อเท็จจริงและเหตุผลของการนำตัวบุคคลนั้นลงจากอากาศยาน ถ้าผู้ควบคุมอากาศยานของอากาศยานไทยมีความประสงค์จะส่งตัวบุคคลนั้นให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานของประเทศที่อากาศยานลงสู่พื้นเพื่อดำเนินคดีอาญาให้ผู้ควบคุมแจ้งความประสงค์แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานทราบโดยเร็วที่สุดหากเป็นไปได้ ให้แจ้งก่อนอากาศยานลงสู่พื้น และเมื่อส่งตัวบุคคลนั้นแล้วให้ผู้ควบคุมอากาศยานส่งพยานหลักฐานที่ขอด้วยกฎหมายไทยซึ่งอยู่ในความครอบครองของตนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานนั้นด้วย (มาตรา ๓๑)

๔.๖ ในการส่งตัวหรือไม่ส่งตัวบุคคลใดให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานหรือการให้คำรับรองของผู้ควบคุมอากาศยาน หรือผู้ดำเนินการเดินอากาศในกรณี ที่กฎหมายของประเทศที่อากาศยานลงสู่พื้นกำหนดให้ต้องทำคำรับรองเกี่ยวกับการไม่ร้องขอ หรือจะไม่ร้องขอแก่ประเทศอื่นในการดำเนินคดีแก่ผู้ถูกส่งตัวให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด (มาตรา ๓๒)

๔.๗ การแจ้งหรือรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานของประเทศที่อากาศยานไทยลงสู่พื้นทราบให้ผู้ควบคุมอากาศยานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประเทศนั้นกำหนด ถ้ามีการควบคุมตัวบุคคลใดหรือนำตัวบุคคลใดลงจากอากาศยาน หรือส่งตัวให้เจ้าหน้าที่ดำเนินคดีให้ผู้ควบคุมอากาศยานแจ้งสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยที่มีเขตอำนาจในประเทศนั้นทราบและรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานของประเทศไทยทราบโดยให้กระทำโดยเร็วที่สุด (มาตรา ๓๓)

๔.๘ เมื่ออากาศยานไทยลงสู่พื้นในราชอาณาจักรให้ผู้ควบคุมอากาศยานนำตัวบุคคลใดลงจากอากาศยานหรือจะส่งตัวให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่ความผิดอาญาแม้ไม่มีความผิดร้ายแรงตามที่กำหนดไว้ผู้ควบคุมอากาศยานก็มีอำนาจส่งตัวบุคคลนั้นให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินคดีได้ และให้ผู้ควบคุมอากาศยานจัดทำบันทึกการรายงานการนำตัวบุคคลลงจากอากาศยานและแจ้งความประสงค์จะส่งตัวบุคคลเพื่อดำเนินคดีอาญาพร้อมทั้งส่งพยานหลักฐานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานของประเทศที่อากาศยานลงสู่พื้น (มาตรา ๓๔)

๔.๙ เมื่ออากาศยานต่างประเทศลงสู่พื้นในราชอาณาจักรผู้ควบคุมอากาศยานส่งตัวบุคคลใดให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานเพื่อให้ดำเนินคดีอาญาในราชอาณาจักรเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานจะยอมรับตัวบุคคลดังกล่าวได้ต่อเมื่อการกระทำของบุคคลนั้นเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายไทย (มาตรา ๓๕)

๔.๑๐ เมื่ออากาศยานต่างประเทศลงสู่พื้นในราชอาณาจักรและผู้ควบคุมอากาศยานนำตัวบุคคลใดลงหรือส่งตัวบุคคลใดให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานเพื่อให้ดำเนินคดีในราชอาณาจักร

หากมีกรณีดังต่อไปนี้เจ้าหน้าที่อาจไม่รับตัวบุคคลนั้นไว้ดำเนินคดีได้

๑) ผู้ควบคุมอากาศยานไม่ได้แจ้งหรือรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความผิดในอากาศยานทราบตามที่กำหนดไว้

๒) ประเทศผู้จดทะเบียนอากาศยานไม่ได้เป็นรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน ซึ่งทำขึ้นที่กรุงโตเกียวเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๐๖

๓) การกระทำที่ผู้ควบคุมอากาศยานเห็นว่าเป็นความผิดอาญาร้ายแรงตามกฎหมายของประเทศผู้จดทะเบียนอากาศยานแต่ไม่เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายไทย

๔) การส่งตัวผู้กระทำความผิดให้เจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินคดี สำหรับความผิดมาตรา ๗ - มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ ผู้ควบคุมอากาศยานหรือผู้ดำเนินการเดินอากาศยานไม่ให้คำรับรองว่าไม่ได้ร้องขอหรือจะไม่ร้องขอประเทศอื่นให้ดำเนินคดีอาญา

การรับแจ้งและการรับรายงาน ตลอดจนวิธีดำเนินการในการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หากไม่สามารถดำเนินคดีในราชอาณาจักรได้และไม่มีกรส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนให้บุคคลนั้นเดินทางออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่บุคคลนั้นเป็นผู้มีสิทธิเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรได้ก็ให้ปล่อยตัวไป (มาตรา ๓๖)

๕. เขตอำนาจศาล

๕.๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ต่ออากาศยานไทยที่อยู่นอกราชอาณาจักร **จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร** (มาตรา ๔๒)

๕.๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ - มาตรา ๑๓ ในอากาศยานต่างประเทศ **จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร** ถ้า

(๑) อากาศยานนั้นอยู่ในหรือบินอยู่เหนือราชอาณาจักร หรือ

(๒) อากาศยานนั้นอยู่ในระหว่างการบินนอกราชอาณาจักร และอากาศยานนั้นได้ลงสู่พื้นในราชอาณาจักรเป็นแห่งแรกหลังจากที่มีการกระทำความผิด

อากาศยานในระหว่างการบินตาม (๒) ให้หมายความถึงอากาศยานซึ่งอยู่ในระหว่างเวลาตั้งแต่อากาศยานใช้กำลังของเครื่องยนต์ของอากาศยานเพื่อจะบินขึ้นจนถึงอากาศยานดังกล่าวได้สิ้นสุดการบินลง (มาตรา ๔๓)

๕.๓ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เฉพาะกรณีที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานต่างประเทศ และมาตรา ๑๕ - มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๒ วรรคสอง - มาตรา ๒๔ ในหรือต่ออากาศยานต่างประเทศนอกราชอาณาจักร **จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร** ถ้า

(๑) อากาศยานนั้นอยู่ในระหว่างการบินนอกราชอาณาจักร และอากาศยานนั้นลงสู่พื้นในราชอาณาจักรพร้อมด้วยผู้กระทำความผิด หรือ

(๒) พบตัวผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักรและมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน (มาตรา ๔๔)

๕.๔ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ณ ท่าอากาศยานที่ให้บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่นอกราชอาณาจักร และที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ ต่อเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศที่ให้บริการ การเดินอากาศระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ถ้าพบตัวผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักรและมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (มาตรา ๔๕)

ท่านผู้อ่านวารสาร “จุลนิติ” ผู้ใดมีความประสงค์ต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว สามารถเสนอความเห็นได้ โดยผ่านทางเว็บไซต์ ดังนี้ :

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร www.parliament.go.th
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา www.senate.go.th
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา www.krisdika.go.th
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.cabinet.thaigov.go.th

